

CHATGPT ÇAĞINDA AVRUPALI AVUKATLAR

KILAVUZ İLKELER 2.0

AVUKATLARIN BÜYÜK DİL MODELLERİ
VE ÜRETKEN YAPAY ZEKANIN
SUNDUĞU FIRSATLARDAN NASIL
YARARLANMALARI GEREKTİĞİNE
DAİR KILAVUZ İLKELER

İÇİNDEKİLER

3

Kılavuz İlkeler 2.0'a Giriş

4

Kılavuz İlke 1: Mesleki çalışmalarınızda üretken YZ'nin sınırlılıklarını dikkate alın

5

Kılavuz İlke 2: YZ kullanımına ilişkin mevcut kurallara uyun

6

Kılavuz İlke 3: Üretken YZ'nin başkaları tarafından kullanımını dikkate alın

7

Kılavuz İlke 4: Hukuki uzmanlığınızı desteklemek için kullanın

8

Kılavuz İlke 5: Avukat-müvekkil gizliliğini koruyun

9

Kılavuz İlke 6: Veri korumasını teminat altına alın

10

Kılavuz İlke 7: (İç ve dış) şeffaflığı garanti altına alın

11

Kılavuz İlke 8: Fikri mülkiyet üzerindeki etkilerini göz önünde bulundurun

12

Kılavuz İlke 9: Üretken YZ'yi çevresel etkilerinin farkında olarak kullanın

13

Yasal Düzenlemeler

KILAVUZ İLKELER

2.0'A GİRİŞ

**YZ, HUKUK HİZMETLERİNİ YENİDEN ŞEKİLLENDİRİRKEN,
AVUKATLAR MESLEĞİN TEMEL DEĞERLERİNE BAĞLI
KALMAYA DEVAM ETMELİDİRLER.**

“

Hukuk mesleği, üretken yapay zekânın (Üretken YZ) hızla gelişmesiyle birlikte kritik bir dönüm noktasına gelmiştir. Üretken yapay zekânın sorumlu kullanımı ile ilgili ilk kılavuzumuzun yayımlanmasının üzerinden bir yıldan fazla süre geçti. Bu süre zarfında, büyük dil modelleri de dâhil olmak üzere ilgili teknolojiler önemli ölçüde gelişti. Bu gelişmeler avukatlar için yeni fırsatlar sunmakla birlikte, etik, veri gizliliği, avukat-müvekkil gizliliği, delil değerlendirmesi ve sürdürülebilirlik gibi alanlarda önemli zorlukları da beraberinde getirmektedir.

”

Bu gelişmeler karşılığında, yasal çerçeve de bir değişimden geçmiştir. AB YZ Yasası, 1 Ağustos 2024'te yürürlüğe girmiştir. Bu yasa, AB genelinde YZ'nın geliştirilmesi ve kullanımı için yeknesak bir yasal çerçeve oluşturmayı amaçlamakta olup, güvenilir, insan odaklı YZ'yi teşvik ederken; sağlık, güvenlik, temel haklar, demokrasi ve çevrenin korunmasını hedeflemektedir. Düzenleme, risk temelli bir yaklaşımı benimser: bir yapay zekâ sisteminin oluşturduğu risk ne kadar yüksekse, YZ Yasası'nın ilgili hükümlerinin uygulanması da o kadar çabuk devreye girecektir. Ayrıca, hukuk mesleklerini icra eden profesyoneller de dahil olmak üzere, yasa kapsamında yapay zekâ sistemlerinin kullanımı ve işletilmesinde rol alan tüm bireylerin “yeterli düzeyde yapay zekâ okur-yazarlığına” sahip olması gerektiği belirtilmiştir (Madde 4).

Bu güncellenmiş kılavuz ilkeler, yapay zekânın mesleki çalışmalara entegrasyonunu en yüksek mesleki standartlarla uyumlu ve etkili bir şekilde sürdürmeyi amaçlayan yenilikçi bir bakış açısı sunmaktadır. Avrupalı avukatların sürekli eğitime, uyum sağlamaya ve etik ilkelere bağlılığa duyduğu ihtiyacın altını çizerek, farkındalık yaratmayı hedefliyoruz.

KILAVUZ İLKE 1

Mesleki çalışmalarınızda üretken YZ'nin sınırlılıklarını dikkate alın

Mesleki çalışmalarınızda kullandığınız üretken YZ araçlarını tam anlamıyla kavradığınızdan emin olun. YZ'nin sürekli gelişen yeteneklerini yakından takip edin ve hâlihazırda güçlü bir hukuki uzmanlığa sahip olduğunuz alanlarda, Üretken YZ'nin ürettiği çıktıları kendi bilgilerinizle karşılaştırarak doğruluğunu ve kullanılabilirliğini test edin.

DİKKAT EDİN:

YZ tarafından üretilen çıktıları aşırı güvenme eğilimine karşı dikkatli olun. Bağımsızca doğrulama yapmaksızın, üretken YZ'nin çıktılarının aşırı kullanımından kaçınarak temkinli ve eleştirel bir değerlendirme yapın. Bu teknolojinin birincil işlevinin, insan gibi mantıksal akıl yürütmekten ziyade, bir sonraki ögeyi (diğer bir ifadeyle; bir kelime öbeği içinde, sıradaki kelimeyi) tahmin etmek olduğunu anlamak, üretilen sonuçlara karşı sağlıklı bir şüphecilik geliştirmeye yardımcı olur. YZ tarafından üretilen bilgilerin doğruluğunu, güvenilir kaynaklarla mukayese etmek ve çıktıları değerlendirmek için kendi uzmanlığımızı kullanmak tavsiye edilir.

KAYNAKÇA:

YZ Yasası'nın 20. giriş paragrafı, 4. maddesi, 13. maddesi, 14. maddesi, 26. maddesi

Bu temel bilgilerin yanı sıra, YZ teknolojisinin sınırlılıklarını ve belirli bağlamlara özgü doğasını tanımalısınız. Tüm YZ sistemleri eşit geliştirilmemiştir ve günlük konuşma veya tüketici kullanımı için tasarlanmış olanlar, uzmanlık gerektiren hukuki süreçler için uygun olmayabilir. YZ tarafından üretilen sonuçlar, özellikle amaçlanan kapsamları dışında kullanıldığında, bazen eksik, hatalı veya güncellikten yoksun olabilir. Bu durum, güvenilir olmayan veya yanıltıcı nitelikteki çıktıları yol açabileceği için mesleki çerçevede önemli riskler oluşturabilir. Bu nedenle, YZ araçlarını tasarlandıkları bağlamlara ve kullanım alanlarına uygun şekilde seçmek ve uygulamak, ayrıca genel ve özel sınırlılıklarını bilmek ve anlamak önemlidir.

UYGULAMA ÖRNEĞİ:

Avukatların emsal karar araştırmak için ChatGPT'ye başvurmasını konu edinen Mata v. Avianca davasında, davaya taraf avukatlar, emsal karar araştırmak için tasarlanmayan ChatGPT'nin ürettiği uydurma emsal kararlara yaptığı atıfları bağımsız kaynaklardan teyit etmediler.

ChatGPT, genel sohbetler için tasarlanmıştır ve davaların veya hukuki vakıaların varlığını doğrulama yeteneğine sahip değildir. Üretken YZ'nin bu sınırlılıklarını hesaba katmayan avukatlar, mevzubahis davada, mahkemede yaptırımlarla karşılaştı.

KILAVUZ İLKE 2

YZ kullanımına ilişkin mevcut kurallara uyum

Avrupalı avukatlar için birincil düzenleyici çerçeve, YZ Yasası'dır. Yasaklanmış ve yüksek riskli YZ uygulamalarını düzenlemenin yanı sıra, genel amaçlı YZ sağlayıcılarına yükümlülükler getiren YZ Yasası, yapay zekâ süreçlerinde yer alan kişilerin uygun teknik bilgiye, deneyime, eğitime ve uzmanlığa sahip olmasını şart koşar. Bu gereklilik, biz, avukatlar için de geçerlidir.

Benzer şekilde, Avrupa Konseyi'nin Mayıs 2024'te kabul ettiği Yapay Zekâ Çerçeve Sözleşmesi de yapay zekâ risklerini tanımlama, değerlendirme, önleme ve azaltma sorumluluğu taşıyan kişiler için dijital okuryazarlık ve uzman becerilerinin önemini vurgulamaktadır. Bu grup da avukatları kapsayabilir.

KAYNAKÇA:

YZ Yasası 4. madde (YZ okuryazarlığı), Avrupa Konseyi YZ Sözleşmesi 20. madde (Dijital okuryazarlık ve dijital beceriler)

YZ düzenlemeleri hakkında bilgi sahibi olmak, müvekkillere doğru danışmanlık verebilmek ve üretken YZ'yi sorumlu bir şekilde kullanabilmek için kaçınılmazdır. Ulusal yasalar veya Baro düzenlemeleri de dahil olmak üzere sürekli değişen kuralları takip ederek ve üretken YZ sağlayıcılarının hizmet koşullarını inceleyerek kanuni ve etik standartlara uyum sağlayın.

YZ düzenlemeleri, YZ teknolojisinin ve hukuki çerçevelerin hızla gelişmesine paralel olarak sürekli değişmektedir. Bu nedenle dikkatli olmalı, güncellemeleri takip etmeli ve uygulamalarımızı değişen düzenlemelere uyumlaştırmalıyız.

UYGULAMA ÖRNEĞİ:

Hukuk bürolarındaki veya hukuk birimlerindeki karar alıcılar, YZ eğitimi sağlamalı ve üretken YZ kullanımına ilişkin net kurallar oluşturmalıdır. Bu kurallar, izin verilen uygulamaları, veri işleme kurallarını (bkz. Kılavuz İlke 5) ve onaylanmış araçları belirlemeli, bazılarını ise yasaklamalıdır. Ayrıca, kapsamlı bir Veri Koruma Etki Değerlendirmesi (DPIA) analizi (bkz. Kılavuz İlke 6) bu önlemleri tamamlayıcı bir unsur olarak ele alınmalıdır.

KILAVUZ İLKE 3

Üretken YZ'nin başkaları tarafından kullanımını dikkate alın

Üretken YZ araçlarının kullanımı, mesleki çalışmaları değiştirmektedir. Önümüzdeki dönemde meslektaşlarımızın, müvekkillerimizin ve hatta mahkemeler de dahil olmak üzere işlem yaptığımız mercilerin üretken YZ'yi kullanması beklenmektedir. Hâkimler, savcılar veya idari makamlar da büyük dil modellerine (LLM) dayalı araçlar kullanabilir; bu durum, karar alma süreçlerinin doğrulanmasını ve avukatların bu zamana kadar dikkate almadığı bazı meseleleri artık analiz etmesini gerektirmektedir (örneğin, hukuki süreçlerde otomasyonun kapsamı ve otomasyon kaynaklı yanlışlığı önlemek için alınan önlemler).

DİKKAT EDİN:

Müvekkiller ve karşı taraflar da üretken YZ'den faydalanabilir (örneğin, stratejilerini geliştirmek veya delil sunmak için). Bunun, deepfake teknolojisini (mevcut kişi, nesne, mekân, kurum veya olayları gerçekçi bir şekilde taklit eden, ancak sahte olan görseller, sesler veya videolar) de içerebileceği unutulmamalıdır. Bu durum, delillerin değerlendirilmesi ve müvekkiller tarafından sunulan delillere ilişkin gerçekleştirilecek eylemler hakkında yeni bir yaklaşım gerektirmektedir.

KAYNAKÇA:

YZ Yasası 134. giriş paragrafı ve 50. madde

07

KILAVUZ İLKE 4

Hukuki uzmanlığınızı desteklemek için kullanın

Üretken YZ, hukuki yetkinliklerinizin yerini almak yerine onları desteklemelidir. YZ araçlarını, zaman alan görevleri yerine getirmek için kullanarak, müvekkillere daha fazla değer sağlayan veya hukuk piyasasında rekabet avantajını artıran diğer önceliklere daha fazla odaklanabilirsiniz. Ancak, bu araçlar mesleki muhakemenizin ve uzmanlığınızın yerine geçmemelidir.

Üretken YZ'nin mesleki pratiğinizde nasıl fayda sağlayabileceğini belirlemek, bu olanaklardan nasıl yararlanılacağını anlamak ve olası riskleri değerlendirmek için kendinizi ve ekibinizi sürekli eğitin. Düzenli eğitimler gerçekleştirin ve geri bildirimleri teşvik edin. Bir üretken YZ aracını uygulamaya koymadan önce, kurumunuzun, müvekkillerinizin ve ekibinizin ihtiyaçlarını öğrenin. Bir üretken YZ aracını ilk kez kullanırken, önce dahili süreçlerde (örneğin; iletişimi kolaylaştırmak veya bilgi tabanlarını düzenlemek için) test edin ve ancak daha sonra müvekkil ile etkileşimde (örneğin, sohbet robotları aracılığıyla müvekkillerle iletişim kurmak için) kullanın.

Üretken YZ araçlarını uygulamaya koyarken, teknoloji uzmanlarına danışın. Belirli bir üretken YZ aracının teknolojik yönlerini ve mevcut sistemlerle nasıl entegre edilebileceğini anlamak için BT veya siber güvenlik uzmanlarından destek alın.

Üretken YZ'nin çıktılarının doğruluğuna aşırı güvenmekten kaçının (bu, otomasyon yanlılığı olarak da bilinir) ve insan muhakemesinin yerine geçmemesi gerektiğini unutmayın. Üretken YZ'yi kullanırken dikkatli olun; çıktıları analiz ederek ve doğruluk kontrolleri yaparak teyit edin. Ayrıca, meslek kuralları gereği, YZ tarafından üretilen yanlış veya hatalı içeriklerin hukuki görüşlerinize veya nihai çıktılarınıza (örneğin, bir sözleşmeye) dahil edilmesinin, sizi mesleki sorumluluklardan muaf tutmadığını unutmayın.

KAYNAKÇA: YZ Yasası 14. madde (İnsan gözetimi)

UYGULAMA ÖRNEĞİ:

Bir hukuk bürosu ortağı olarak, üretken YZ araçlarını entegre ederek hukuk hizmetlerinin verimliliğini artırma olasılıklarını araştırıyorsunuz. Üretken YZ ile ilgili teknolojik yeniliklere dair düzenli ekip toplantıları düzenliyorsunuz. Bu eğitimlerden birinde bir meslektaşınız, müvekkiller için hukuki belgelerin (karmaşık sözleşmeler, notlar vb.) özetlenmesinde ChatGPT'nin kullanılmasını öneriyor. Bu fikri değerlendirdikten sonra, bu aracın öncelikle iç süreçlerde test edilmesine karar veriyorsunuz (örneğin, web sitenizdeki makaleleri basitleştirmek veya bültenler hazırlamak için). Üretken YZ aracı kullanılmadan önce, net kurallar belirleniyor ve ekibin etkili komut yazımı konusunda eğitilmesi sağlanıyor. Tüm çıktılar insanlar tarafından analiz edilerek doğrulanıyor ve aracın etkisi düzenli olarak gözden geçiriliyor—zaman tasarrufu, sonuçların doğruluğu ve düzeltme için harcanan süre izleniyor.

KILAVUZ İLKE 5

Avukat-müvekkil gizliliğini koruyun

Üretken YZ'nin kullanımı, müvekkil verilerinin uygunsuz şekilde işlenmesi veya ifşa edilmesi riskini barındırdığı için, teknolojik gelişmelere rağmen avukat-müvekkil gizliliği kritik önem taşımaya devam etmektedir. Üretken YZ kullanırken müvekkil gizliliğini sağlamak için tüm gerekli önlemleri alın ve müvekkil bilgilerini koruyun. İlgili hizmet şartları veya benzeri düzenlemelere bağlı olarak, müvekkil verilerinin doğrudan veya dolaylı olarak üretken YZ sistemlerine girilmesi yasaklanmış olabilir; çünkü bu bilgiler sistem tarafından daha sonra işlenebilir.

Mesleki gizliliği korumak için, Üretken YZ sistemlerinin sıfır veri saklama politikasına sahip olduğundan ve herhangi bir veri girdisinin YZ modellerini eğitmek gibi amaçlarla kullanılmayacağından emin olun. Ayrıca, kullandığınız üretken YZ sistemlerinin uygun güvenlik önlemlerine sahip olduğunu her zaman doğrulayın.

KAYNAKÇA:

YZ Yasası 15. madde, 26. madde

UYGULAMA ÖRNEĞİ:

Mesleki çalışmalarınızda büyük ölçekli üretken YZ projelerine başlamadan veya ekibinizin genel erişime açık üretken YZ araçlarını yaygın bir şekilde kullanmasına izin vermeden önce, kontrollü bir test sürecini uygulamaya koyun. Bu aşamada, üretken YZ aracını yalnızca gizli olmayan görevler için kullanın (örneğin, genel hukuki metin taslaklarının hazırlanması). Ekibinize, üretken YZ araçlarıyla hangi tür bilgilerin paylaşılabileceğini ve müvekkil verilerinin nasıl korunacağını öğreten bir eğitim sunun.

KILAVUZ İLKE 6

Veri korumasını teminat altına alın

Üretken YZ araçlarını mesleki çalışmalarınıza entegre ederken, Genel Veri Koruma Tüzüğü'ne (GDPR) veya diğer ilgili veri koruma kurallarına uygunluğu kapsamlı bir şekilde değerlendirmek kritik bir ilk adımdır. Bu değerlendirme, dikkatli olmanın, uygun önlemleri almanın ve mahremiyetle ilgili kaygılar ile ortaya çıkan yeni riskleri ele almanın önemini ortaya koymaktadır.

Üretken YZ sistemlerine kişisel veri girişi yapmak için uygun bir hukuki dayanak gerekmektedir ve veri koruma hükümlerine uyulması şarttır. İşlenen kişisel veri türlerini göz önünde bulundurmalı ve veri sahiplerinin haklarının korunmasını sağlamalısınız. Bu durum, özellikle büyük dil modelleri (LLM) açısından zorluk teşkil edebilir. Çünkü, büyük dil modeli sağlayıcısına iletilen verilere ilişkin olarak ilgili verinin düzeltilmesi veya silinmesi hakkının uygulanması oldukça karmaşık olabilir.

Özellikle Üretken YZ sağlayıcılarının gelişen politikaları göz önüne alındığında, veri işleme zincirindeki çeşitli aktörlerin rollerini doğru bir şekilde belirlemek son derece önemlidir (örneğin, veri sorumluları, ortak veri sorumluları ve veri işleyenler). Risk analizleri yapmak, özellikle Veri Koruma Etki Değerlendirmesi (DPIA) gerçekleştirmek ihtiyatlı bir yaklaşımdır.

Üretken YZ araçlarının yalnızca girdi verilerini işleyerek çıktı üretmediğini (örneğin; komutlara cevap üreterek), aynı zamanda sağlanan verileri modelin kendisini geliştirmek için de kullandığını unutmayın. Büyük dil modelleri çağında, önde gelen sağlayıcıların bulut hizmetlerinde olduğu gibi, kişisel verilerin yalnızca EEA (Avrupa Ekonomik Alanı) içinde işlenmesi her zaman mümkün olmamaktadır.

UYGULAMA ÖRNEĞİ:

Bir üretken YZ aracını günlük iş akışınıza dahil etmeden önce Veri Koruma Etki Değerlendirmesi (DPIA) yapın. Bu değerlendirme sırasında, sistemin girdi verilerini kendi yeteneklerini geliştirmek için kullanabileceğini ve bunun veri mahremiyeti açısından bir tehdit oluşturabileceğini fark edebilirsiniz. Bu riskleri azaltmak için, Üretken YZ araçlarını güvenli uygulama programlama arayüzleri (API'ler) aracılığıyla kullanmayı tercih edebilirsiniz. API kullanımı, veri işleme üzerinde daha fazla kontrol sağlamanıza yardımcı olabilir. Ayrıca, kişisel verilerin YZ'nin performansını iyileştirmek için kullanılmasını önlemek adına "kullanılmasını reddetme" (opt-out) seçeneklerinin etkinleştirildiğinden emin olun (böylece, verilerin saklanması ve sistem geliştirmede kullanılması engellenmektedir). Eğer veri saklamama (zero retention) politikası mevcut değilse, hukuk büronuz çapında kişisel verilerin veya hassas müvekkil verilerinin, uygun şekilde anonimleştirilmeden üretken YZ araçlarına girilmesini yasaklayan bir politika oluşturabilirsiniz.

KAYNAKÇA:

GDPR 5. ve 6. madde, GDPR 12 - 22 maddeler, YZ Yasası 26. madde

10

KILAVUZ İLKE 7

(İç ve dış) şeffaflığı garanti altına alın

Müvekkillerin davalarında üretken YZ kullanımı hakkında bilgilendirilip bilgilendirilmeyeceği ve ne ölçüde bilgilendirileceği değerlendirilirken, temel ilke, avukatların sonuçlara ulaşmak için en iyi yaklaşımı belirleme takdirine sahip olmaları gerektiğidir. Müvekkillerin üretken YZ kullanımı hakkında bilgilendirilmesi gönüllü olarak yapılabilir ve hatta bir pazarlama aracı olarak kullanılabilir. Ancak, bazı durumlarda, örneğin bireysel olarak yönetilmesi zor olan çok sayıda benzer davayla ilgilenirken, dış şeffaflığın sürdürülmesi tavsiye edilir. Bu gibi durumlarda, avukat ve müvekkil hangi YZ araçlarının kullanılacağı ve sonuçlarının ne ölçüde uygulanacağı konusunda mutabık kalmalıdır.

Şeffaflık ilkesi yalnızca müvekkiller açısından değil, kurum içi süreçler açısından da geçerlidir. Avukatlar, YZ tarafından üretilen sonuçların nasıl ele alınması gerektiğini çalışanlarına iletmeli ve bu yönergelerin büro içinde uygulanmasını sağlamalıdır. İş yerinde, YZ çıktılarını müvekkillere ilişkin çalışmalarda kullanan herkesin, çalışma arkadaşlarını bilgilendirmesine ve sonuçlarını teyit etmesine yönelik bir pratik benimsemek faydalı olacaktır. Bu yaklaşım denetimi artırır ve müvekkillerle veya davalarıyla ilgili herhangi bir işlem yapılmadan önce sonuçların kapsamlı bir şekilde gözden geçirilmesini sağlar.

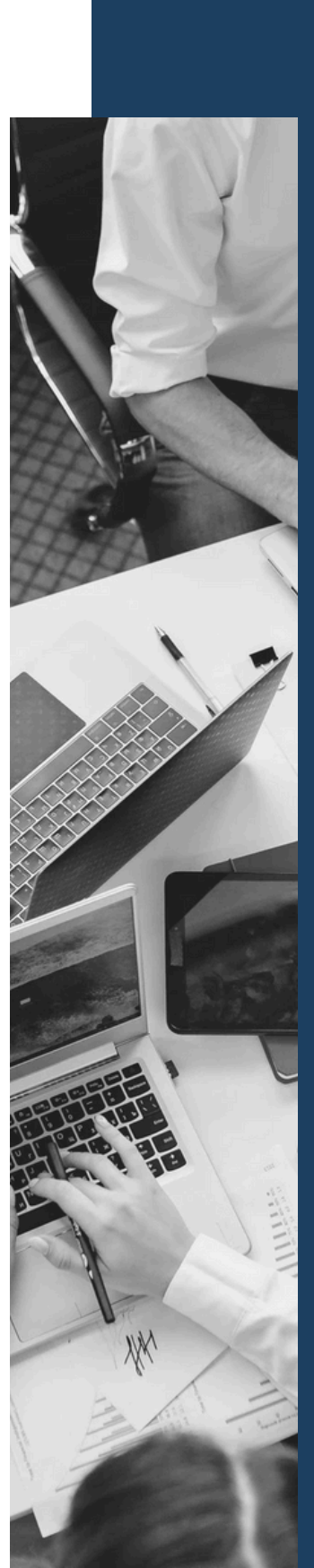
Nihayetinde, bir avukat olarak, müvekkillerinize önerdiğiniz çözümler konusunda kişisel sorumluluk taşırsınız.

KAYNAKÇA:

YZ Yasası 13. madde, 50. madde

UYGULAMA ÖRNEĞİ:

Hukuk büronuzun alacak tahsilatı gibi çok benzer davalarla ilgilendiğini ve sürecin bazı kısımlarını otomatikleştirmek için üretken YZ aracı kullanmaya başladığınızı düşünün. YZ'nin dahlini tartışmak üzere müvekkillerle bir araya gelmiş olun: üretken YZ'nin ilk belge taslaklarını oluşturacağı ve vaka analizini yöneteceği, avukatların ise tüm nihai kararları gözden geçireceği konusunda anlaşılıyorsunuz. İçeride ise, personelinizin teslim öncesinde YZ çıktılarını incelemesini gerektiren yönergeler belirliyorsunuz ve detaylı eğitimler yoluyla çalışanların sorumluluklarını anladığından emin oluyorsunuz.

11

KILAVUZ İLKE 8

Fikri mülkiyet üzerindeki etkiyi göz önünde bulundurun

Üretken YZ çıktılarının başkalarının fikri mülkiyet haklarını ihlal etme olasılığını azaltmak istiyorsanız, araç sağlayıcısının kullanıcılarını tazmin edip etmediğini veya riskleri başka bir şekilde azaltıp azaltmadığını kontrol edin.

Üretken YZ kullanımıyla ilişkili riskleri azaltmak veya çıktılarının telif hakkı koruması altında olma olasılığını artırmak istiyorsanız, şu hususları unutmayın:

- (1) Üretken YZ destekli sonuç, insanın kendi fikri emeğinden kaynaklanmalıdır;
- (2) Bu tür bir fikri emek, örneğin verilerin hazırlanması, toplanması ve seçilmesi, yaratım sürecinin denetlenmesi, düzenleme, değişiklik, post-produksiyon şeklinde olabilir - ne kadar çok insan emeği olursa, koruma olasılığı o kadar artar;
- (3) Ortaya çıkan nihai sonuç, bir insanın yaratıcılığını yansıtmalı ve fikri sürecin belirgin bir ifadesi olmalıdır.

Hem müvekkiller tarafından sağlanan veriler hem de avukatlar tarafından müvekkillere sağlanan materyaller üretken YZ modelleri için eğitim verisi olarak kullanılabilir. Bununla birlikte, her bir taraf DSM Direktifi'nin 4. maddesine dayanarak bu süreçten vazgeçebilir.

KAYNAKÇA: YZ Yasası'nın 104-108. giriş paragrafları, 25. maddesi, 53. maddesi
DSM Direktifi ve üye ülke iç hukuklarına aktarıma yönelik düzenlemeler

UYGULAMA ÖRNEĞİ:

Müvekkilleriniz tarafından sağlanan içeriğe (örneğin, önceki sözleşmelerine) dayalı olarak yeni sözleşme şablonları oluşturmak için üretken YZ kullanıyorsanız, fikri mülkiyetle ilgili endişeleri gidermek için müvekkilinizle yaptığınız sözleşmeye aşağıdaki maddeyi ekleyebilirsiniz:

“

Bu hükme tabi olarak, hizmetle bağlantılı olarak herhangi bir üretken YZ tarafından girilen, işlenen veya oluşturulan tüm veriler müvekkilin münhasır mülkiyetinde olacak ve müvekkil buradaki tüm fikri mülkiyet haklarına sahip olacaktır. Müvekkil, hukuk bürosunun müvekkile hizmet sunmak için müvekkil verilerini kullanmasına izin verir. Müvekkil ayrıca, gizlilik ve mesleki sır yükümlülüklerine uyulması koşuluyla, hukuk bürosunun müvekkil verilerini paylaşımlı veya ortak modeller, veri setleri veya kaynaklar geliştirmek ve eğitmek amacıyla kullanmasına da rıza gösterir. Hukuk bürosu, özel veya ortak bir model, veri kümesi veya kaynakta geliştirme veya eğitimden elde edilen sonuçları saklama ve kullanma hakkına sahiptir.

”

KILAVUZ İLKE 9

Üretken YZ'yi çevresel etkilerinin farkında olarak kullanın

Üretken YZ, verimlilik ve sürdürülebilirlik açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Ancak, geliştirilmesi ve kullanımı ciddi miktarda enerji, su ve kaynak tüketimini gerektirir; bu da çevre kirliliğine ve yerel topluluklar için risklere yol açabilir. Hukuk profesyonelleri olarak, bu konuların farkında olmak ve üretken YZ'yi kullanırken çevresel sürdürülebilirlik ile uyumlu uygulamaları benimsemek kritik öneme sahiptir. Bu kapsamda aşağıdaki önlemler alınabilir:

a. Üretken YZ kullanımını optimize edin: En önemli faydaları sağladığı alanlara odaklanarak üretken YZ'yi sağlıklı bir şekilde kullanın; gereksiz kullanımlardan kaçının ve kaynak tüketimini azaltmak için YZ süreçlerini optimize edin.

b. Verimli Üretken YZ seçin: Enerji ve su verimliliğine öncelik veren araçları ve veri merkezlerini tercih edin; yenilenebilir enerji kaynaklarından güç alan ve gelişmiş, su tasarruflu soğutma sistemleri kullanan veri merkezlerinin kullanımını teşvik edin.

c. Şeffaflığı teşvik edin: Üretken YZ geliştiricilerinin ve hizmet sağlayıcılarının teknolojilerinin çevresel etkilerini açıklamalarını sağlayın.

d. Sürdürülebilir tedarik: Üretken YZ tedarik ederken tedarik zincirinin çevresel etkilerini göz önünde bulundurun, sürdürülebilir madencilik ve üretim uygulamalarını takip eden tedarikçileri seçin.

KAYNAKÇA:

YZ Yasası 140. giriş paragrafı

UYGULAMA ÖRNEĞİ:

Orta ölçekli bir hukuk bürosunun üretken YZ tabanlı hukuki araştırma araçlarını entegre etmeye karar verdiğini düşünelim. Çevresel etkilerin farkında olan hukuk bürosu şu adımları atar: (1) YZ kullanımının gerçekten gerekli olduğu süreçleri belirler. (2) Çalışanlarını, gereksiz sorguları ve hesaplamaları en aza indirecek şekilde üretken YZ araçlarını etkili kullanmaları için eğitir. (3) YZ sağlayıcılarından operasyonlarının çevresel etkilerini (örneğin, enerji ve su kullanımı verileri) açıklamalarını talep eder.

13

YASAL DÜZENLEMELER

Yapay Zeka Yasası - Yapay zekaya ilişkin uyumlaştırılmış kuralları belirleyen ve (EC) No 300/2008, (EU) No 167/2013, (EU) No 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 ve (EU) 2019/2144 sayılı Tüzükler ile 2014/90/EU, (EU) 2016/797 ve (EU) 2020/1828 sayılı Direktifleri tadil eden 13 Haziran 2024 tarihli ve (EU) 2024/1689 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (Yapay Zeka Yasası)

AB Yapay Zeka Sözleşmesi - 17 Mayıs 2024 tarihinde kabul edilen Avrupa Konseyi Yapay Zeka ve İnsan Hakları, Demokrasi ve Hukukun Üstünlüğü Çerçeve Sözleşmesi

GDPR - Kişisel verilerin işlenmesine ilişkin olarak gerçek kişilerin korunması ve bu tür verilerin serbest dolaşımına ilişkin ve 95/46/EC sayılı Direktifi yürürlükten kaldıran 27 Nisan 2016 tarihli ve 2016/679 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Yönetmeliği (AB)

DSM - Dijital Tek Pazarda telif hakları ve bağlantılı haklara ilişkin ve 96/9/EC ve 2001/29/EC sayılı Direktifleri tadil eden 17 Nisan 2019 tarihli ve 2019/790 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (AB)

Yazarlar: Agnieszka Poteralska, Christian Klostermann, Christoph Munz, Flavia Betti Tonini, Francesco Spina, Francesco Tregnaghi, Gabriela Bar, Giulio Zarro, Ludmila Glembotzky Goya, Maria Dymitruk, Michał Skrzywanek

Editör: Maria Dymitruk

Bağlılık: Tüm yazarlar ve editör Avrupa Barolar Federasyonu'nun (Fédération des Barreaux d'Europe) Yeni Teknolojiler Komisyonu'na bağlı olup hukuk, teknoloji ve meslek etiğinin kesişim noktalarını araştırmaya kendini adanmıştır.

Çeviri: Fatih Özdemir, Damlanur İpek, Cem Şanap

İletişim bilgileri: Avrupa Barolar Federasyonu
3, rue du Général Frère 67000 Strasbourg, Fransa
e-posta: fbe@fbe.org